

Tieteen kaupunginosa

Jan Rydman

Kruununhaka tieteen kaupunginosa. Toim. Rainer Knapas. Helsingin Yliopisto & Helsingin kaupunki 2000. Nid. 32 s.

Edinburghin tiedefestivaaleilla oli 1993 jaossa kartta/juliste *The Edinburgh Science Map*, johon oli listattu 41 kaupungissa vaikuttanutta, asunutta, työskennellyttä tai opiskellutta tieteen merkkihenkilöä (mm. Erasmus ja Charles Darwin, James Clerk Maxwell, James Hutton) sekä viisi keskeistä tiederakennusta (mm. museoita, observatorioita). Kaikki nämä kohteet on myös merkitty julisteessa kartalle (kuka siis missäkin vaikutti, asui, työskenteli tai on haudattu). Ahtaan science-käsitteen vuoksi julisteeseen eivät kelvanneet Adam Smith eikä David Hume. Periaatteessa kuitenkin siis kelpo idea.

Vastaavan kartan ja julisteen tekeminen voisi olla esimerkiksi Helsingin tapauksessa vaikeaa, mutta jotakin samansuuntaista ideaa sisältyy Helsingin yliopiston ja Helsingin kaupungin yhteisesti julkaisemaan kauniiseen neliväri-vihkoseen *Kruununhaka, tieteen kaupunginosa* (toim. Rainer Knapas), jota jaetaan ilmaiseksi Helsingin kaupungin tiedotustoimistossa. Vihkosessa esitellään Kruununhaan keskeisiä tiederakennuksia värivalokuvien ja piirroksien. On Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran ja Svenska litteratursällskapet i Finlandin rakennukset, Kansallisarkisto ja Tieteiden talo, Helsingin yliopiston rakennuksista mm. nykyinen Geologian ja mineralogian laitoksen talo, Siitavuortenpenkereen rakennukset. Kovin kaunis ja idyllinen on kuva nykyisistä valtiotieteellisen tiedekunnan tiloista vanhoissa klinikkarakennuksissa. Sen verran joustavia Kruununhaan suhteita on oltu, että mukaan on kelpuutettu myös esimerkiksi yliopiston päärakennus, Porthania, kirjasto ja kielikeskus. Opetusministeriökin on päässyt esiteltävien rakennusten joukkoon.

Koska Helsingin kaupunki on vihkosen toisena julkaisijana, on ilmeisesti pitänyt antaa sen verran periksi, että muitakin alueen merkkirakennuksia (esim. valtioneuvoston linna, kenraalikuvernöörin talo, Tuomiokirkko, Ortodoksisen seurakunnan pappilantalo, Svenska Klubben, Helsingin entinen pääpostikonttori, Mikko Monosen ruumisarkkuliike jne.) ja veistoksia (Vuoden 1918 sodan valkoisen puolen ns. Pellingin retkikunnan muistomerkki, Apostoli Tuomas, Aleksanteri II) esitellään.

Hieman hämmästyttää Säätytalon esittely ilman mainintaa sen tiedekäytöstä ja noin 50-vuotisesta rinnakkaisnimestä Tieteellisten seurain talo; tiedekäytössähän talo on ollut vuodesta 1930 lähtien - ja on edelleenkin. Puute on erityisen outo siksi, että vihkonen esittelee nimenomaan tieteen Kruununhakaa! Ritarihuoneen yhteydessä olisi ehkä voinut mainita tieteeseen liittyvänä museoviraston yhden osaston toimiminen siellä. Valkoisen salin yhteydessä sentään mainitaan, että nykyisin siellä järjestetään monenmoisia kulttuuritapahtumia. Leo Mechelinin rintakuvan yhteydessä olisi voinut mainita valtiomiesroolin lisäksi tiedeansiot eli professorina toimiminen Helsingin yliopistossa.

Ja olisihan toki voinut mainita Tieteellisten seurain valtuuskunnan ja tiedeakatemioidemme päämajan Mariankatu 5:n ja tiederahoituksestakin kovasti huolta kantavan Kordelinin säätiön Mariankatu 7:n, jossa myös Suomalais-ugrilainen Seura, M. A. Castrén -seura ja Suomalaisen kirjallisuuden tiedotuskeskus majailevat. Tai Liisankatu 16:n, jossa Suomen Sukututkimusseuran kirjasto ja toimisto sijaitsevat. Ja miksei Kirkkokatu 14:ssä sijaitseva tieteeseen keskittyvä kirjakauppa Tiedekirjakin olisi voitu mainita ja kuva esittää kun Mikko Monosen ruumisarkkuliikekin mainitaan.

Sinänsä mainio idea tällainen tiedekaupunginosaesittely. Kruununhaka, jos mikä on alkanut muodostua keskeiseksi helsinkiläiseksi ja suomalaiseksi tiede- ja kulttuurilaitoskeskittymäksi. Harmi, että tähän vihkoseen jäi puutteita ja keskeneräisyyttä.

Vihkonen on kauniisti toteutettu, mutta olisi kaivannut alkuun muutaman sanan taustaksi. Nyt tarjolla on pelkästään kauniita kuvia kuvatekstein. Vihkosesta on ilmestynyt myös englannin ja ruotsin kieliset versiot.

